

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia ..... 2011 r.

**w sprawie wykazu rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień
ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych
podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych
czynności**

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 257, poz. 1723) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wykaz rodzajów czynności zawodowych oraz wykaz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.¹⁾

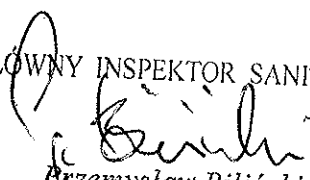
PREZES RADY MINISTRÓW

DYREKTOR
Departamentu Zapobiegania oraz Zwalczania
Zakażeń i Chorób Zakaźnych u Ludzi

Izabela Kucharska

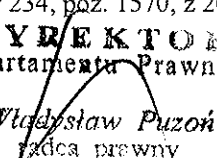
DYREKTOR
Departamentu Prawnego

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

Przemysław Bilski

¹⁾ Rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy oraz szczepień ochronnych wskazanych do wykonania pracownikom podejmującym pracę lub zatrudnionym na tych stanowiskach (Dz. U. Nr 250, poz. 2113), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 76, poz. 641 oraz z 2010 r. Nr 107, poz. 679 i Nr 257, poz. 1723).

DYREKTOR
Departamentu Prawnego

Władysław Puzoń
radca prawny

za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym l

Załącznik
do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia.....r. (poz. ....)

**Wykaz rodzajów czynności zawodowych oraz wykaz zalecanych szczepień ochronnych
wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych
podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych
do wykonywania tych czynności**

L.p.	Rodzaje czynności zawodowych	Zalecane szczepienia ochronne
1.	Czynności, w trakcie, których dochodzi do kontaktu z materiałem biologicznym pochodzenia ludzkiego (krew i inne płyny ustrojowe oraz wydaliny i wydzieliny) lub sprzętem skażonym tym materiałem biologicznym.	Szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.
2.	Czynności przy produkcji i dystrybucji żywności oraz wymagające kontaktu z żywnością w zakładach zbiorowego żywienia.	Szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A.
3.	Czynności, których wykonywanie jest związane z wyjazdami na obszary występowania zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.	Szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A.
4.	Czynności przy usuwaniu odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych lub konserwacji urządzeń służących temu celowi.	Szczepienia przeciw: 1) wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, 2) tężcowi, 3) durowi brzuszemu.
5.	Czynności wymagające kontaktu z glebą lub przy obsłudze zwierząt gospodarskich.	Szczepienia przeciw tężcowi.
6.	Czynności przy obsłudze zwierząt w warunkach potencjalnego zagrożenia ukąszeniem przez kleszcze, w szczególności w obszarach endemicznych występowania zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu.	Szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.
7.	Czynności wykonywane w kompleksach leśnych na obszarach endemicznego występowania zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu.	Szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.
8.	Czynności związane z bezpośrednią stycznością z osobami przyjeżdżającymi z obszarów występowania błonicy lub związane z wyjazdami do obszarów występowania błonicy.	Szczepienia przeciw błonicy.
9.	Czynności związane z diagnostyką wścieklizny u zwierząt, wymagające kontaktu z dzikimi	Szczepienia przeciw wściekliznie.

	zwierzętami mogącymi stanowić zagrożenie przeniesienia zakażenia na człowieka lub związane z narażeniem na zakażenie wirusem wścieklizny w laboratoriach wirusologicznych, w których prowadzona jest hodowla wirusa wścieklizny.	
10.	Czynności podejmowane w trakcie pełnienia służby lub wykonywania pracy w urzędach, jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz Ministra Sprawiedliwości, przy wykonywaniu których, osoby je wykonujące są narażone na działanie biologicznego czynnika chorobotwórczego mogącego wywołać chorobę zakaźną, a podanie szczepionki przeciw tej chorobie zakaźnej powoduje uodpornienie na nią.	Szczepienia przeciw: 1) tężcowi, 2) błonicy, 3) durowi brzuszemu, 4) wścieklicznie, 5) wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, 6) wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, 7) kleszczowemu zapaleniu mózgu, 8) japońskiemu zapaleniu mózgu, 9) zakażeniom wywoływanym przez dwoinkę zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych grupy C, 10) zakażeniom wywoływanym przez dwoinkę zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych grupy A, C, Y, W 135, 11) odrze, 12) śwince, 13) różyczce, 14) ospie wietrznej, 15) poliomyelitis, 16) grypie, 17) żółtej gorączce, 18) zakażeniom wywołanym przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , 19) wąglikowi, 20) cholercy, 21) ospie prawdziwej, 22) jadowi kiełbasianemu, - prowadzi się u osób narażonych na działanie takiego biologicznego czynnika chorobotwórczego, który może wywołać chorobę zakaźną, o której mowa w pkt 1 – 22.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.).

Rozporządzenie określa wykaz rodzajów czynności zawodowych oraz zalecanych szczepień ochronnych wymaganych u pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych podejmujących pracę, zatrudnionych lub wyznaczonych do wykonywania tych czynności, narażonych na działanie biologicznych czynników chorobotwórczych w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Regulacje rozporządzenia przyczynią się do realizacji polityki zdrowotnej państwa, której celem jest zapobieganie i zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, w szczególności poprzez przyczynienie się do eliminacji zagrożeń epidemiologicznych związanych z ryzykiem zakażenia czynnikami biologicznymi obecnymi w środowisku pracy, w tym wynikającym z rodzaju wykonywanych czynności zawodowych przez osoby narażone na zakażenie. Szczepienia ochronne, obok środków ochrony osobistej (ubioru ochronnego) i przestrzegania zasad higieny - stanowiących rodzaj biernej i nieswoistej profilaktyki, są wysoce skutecznym sposobem zapobiegania zakażeniom, gdyż mają charakter czynny i swoisty. Szczepienia ochronne powinny być stosowane w szczególności, gdy nie jest możliwe wyeliminowanie ze środowiska pracy czynników chorobotwórczych i jednocześnie, gdy charakter podejmowanych w pracy czynności zawodowych powoduje istotne ryzyko zakażenia się lub przeniesienia zakażenia przez pracownika. Ryzyko takie ma miejsce szczególnie w trakcie kontaktu z potencjalnie zakaźnym materiałem biologicznym pochodzenia ludzkiego, glebą, zwierzętami, ale także podczas wykonywania czynności na terenach epidemicznego lub endemicznego występowania zachorowań wywołanych patogenami chorobotwórczymi. Szczególnym rodzajem czynności są działania podejmowane przez żołnierzy i pracowników wojska podczas pełnienia służby i pracy poza granicami kraju w ramach Polskich Kontyngentów Wojskowych. Obecnie polskie misje wojskowe stacjonują i działają na obszarach szczególnie obciążonych powszechnym występowaniem poważnych zagrożeń o charakterze biologicznym, którym w większości przypadków można skutecznie zapobiegać poprzez zastosowanie profilaktyki czynnej - często w warunkach polowych, w których trudno jest o zapewnienie właściwych warunków sanitarnych.

W stosunku do grup zawodowych wymienionych w pkt 10 załącznika wyraźne wyodrębnienie poszczególnych rodzajów czynności i odpowiadających im chorób zakaźnych, w związku z którymi przeprowadza się zalecane szczepienia nie jest możliwe, ze względu na specyfikę i różnorodność czynności wykonywanych w jednostkach i urzędach Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. Celem przepisu jest uelastycznienie regulacji i dostosowanie jej do wystąpienia szeregu możliwych, potencjalnych przypadków narażenia ww. grupy pracowników na wystąpienie chorób zakaźnych. Ponadto przepis ten jest spójny z przepisami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z 30 kwietnia 2010 r. w sprawie programu szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych oraz sposobu rejestracji przeprowadzonych szczepień ochronnych (Dz. U. Nr 87, poz. 564).

Przedmiotowa regulacja była poprzedzona rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy oraz szczepień ochronnych wskazanych do wykonania pracownikom podejmującym pracę lub zatrudnionym na tych stanowiskach (Dz. U. Nr 250, poz. 2113).

Przedmiotowe rozporządzenie nie narusza przepisów Dyrektywy 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników, przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 262 z 17.10.2000, str. 21; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 4, str. 48).

Ponieważ regulacja nie zawiera przepisów technicznych, nie wdraża norm i nie wpływa na swobodę przepływu usług i towarów, nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Rozporządzenie obejmuje zakresem regulacji pracodawców lub osoby zlecające pracę, pracowników, funkcjonariuszy, żołnierzy lub podwładnych.

2. Konsultacje społeczne

Rozporządzenie, w ramach konsultacji społecznych zostanie przesłane następującym podmiotom:

1. Narodowemu Instytutowi Zdrowia Publicznego-Państwowemu Zakładowi Higieny,
2. Narodowemu Instytutowi Zdrowia Publicznego,
3. Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych,
4. Krajowemu Konsultantowi w dziedzinie epidemiologii,
5. Krajowemu Konsultantowi w dziedzinie chorób zakaźnych,
6. Krajowemu Konsultantowi w dziedzinie mikrobiologii klinicznej,
7. Krajowemu Konsultantowi w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego,
8. Naczelnej Izbie Lekarskiej,
9. Naczelnej Izbie Pielęgniarek i Położnych,
10. Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych,
11. Stowarzyszeniu Menadżerów Opieki Zdrowotnej,
12. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych,
13. NSZZ „Solidarność”,
14. Forum Związków Zawodowych,
15. Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”,
16. Związkowi Pracodawców Ochrony Zdrowia Wielkopolskie Porozumienie Zielonogórskie,
17. Konfederacji Pracodawców Polskich,
18. Business Centre Club,
19. Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
20. Polskiemu Towarzystwu Epidemiologów i Chorób Zakaźnych,
21. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej,
22. Związkowi Rzemiosła Polskiego.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Wyniki konsultacji społecznych, po ich zakończeniu, zostaną omówione w niniejszej Ocenie.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Regulacje proponowane w rozporządzeniu mogą powodować konieczność finansowania ze środków publicznych szczepień ochronnych dla pracowników zatrudnionych przez podmioty publiczne, funkcjonariuszy policji i straży granicznej, żołnierzy pełniących służbę w warunkach narażenia na biologiczne czynniki chorobotwórcze wskazane w rozporządzeniu. Nie wskazują one jednak osób zatrudnionych przy wykonywaniu innych czynności zawodowych, niż wskazane w dotychczas obowiązujących przepisach.

Ewentualne skutki finansowe związane z wejściem w życie projektowanych przepisów m.in. w zakresie służb mundurowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministrowi Obrony Narodowej, a także pracowników resortu sprawiedliwości i resortu spraw zagranicznych zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2012 i na lata następne w częściach budżetu państwa, których dysponentami są właściwi ministrowie. Zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, koszty przeprowadzania szczepień oraz zakupu szczepionek ponosi pracodawca. Zatem, on też podejmuje decyzje odnośnie wielkości środków finansowych, jakie będą przeznaczone na szczepienia pracownicze, w ramach budżetu, którym zarządza. Na pracodawcy spoczywa obowiązek oceny ryzyka narażenia na danym stanowisku pracy, a następnie zabezpieczenia pracownika na wypadek pojawienia się takiego narażenia w trakcie wykonywania pracy. Pracodawcy planują środki na szczepienia dla pracowników, jeśli wybrali taki właśnie sposób ich ochrony. Proponowane regulacje stanowią jedynie narzędzie dla pracodawcy w przypadku wyboru sposobu ochrony pracowników, jakim są szczepienia ochronne, nie nakładają zaś obowiązku tego wyboru.

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych wydatki poniesione na szczepienia ochronne pracowników służby zagranicznej w roku 2010 - wyniosły 62 452,26 zł, w roku 2011 powinny się zamknąć w podobnej kwocie (zakupy w toku), natomiast koszt szczepień w roku 2012 może wzrosnąć w granicach 20 %, tj. do kwoty ok. 74 942 zł.

W Ministerstwie Obrony Narodowej koszt zakupu preparatów immunogennych w roku 2010 – wyniósł 4 868 610 zł (w tym 805 260 zł poniesiono na zakup preparatów magazynowanych na działania doraźne), w roku 2011 – ujęto w planie finansowym niezbędne na przedmiotowy zakup środki finansowe w wysokości 5 024 065 zł (w tym 198 502 zł na działania doraźne), w roku 2012 i latach następnych, po wprowadzeniu w życie przedmiotowej regulacji, wydatki resortu nie wzrosną znacząco (resort zakłada nawet ich zmniejszenie poprzez osiągnięcie odporności populacyjnej, przy niskiej rotacji kadrowej).

Wejście w życie przedmiotowej regulacji spowoduje dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa w części 37 „Sprawiedliwość”, związane z przeprowadzeniem szczepień pracowników zatrudnionych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej, zgodnie z wykazem zalecanych szczepień w pkt 10 załącznika do projektu. Wydatki z tytułu przeprowadzenia szczepień pracowników zatrudnionych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich oraz jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej w roku 2010 - wyniosły 43 096 zł, w roku 2011 – wyniosą ok. 651 070 zł, natomiast w roku 2012 - wyniosłyby ok. 988 387 zł. Wydatki związane z wejściem w życie przedmiotowej regulacji nie zostały uwzględnione w budżecie państwa na rok 2012 w części 37 „Sprawiedliwość”.

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji koszty szczepień pracowniczych poniesione przez Biuro Ochrony Rządu, Państwową Straż Pożarną (koszty dotyczą Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, brak jest możliwości wskazania kosztów w skali całego kraju), Policję, Urząd do Spraw Cudzoziemców ogółem w roku 2010 – wyniosły 572 617 zł, w roku 2011 (do kwietnia 2011) wyniosły 765 249 zł. W latach przyszłych resort przewiduje wzrost kosztów z przyczyn niezależnych od resortu Spraw Wewnętrznych i Administracji tj. m.in. wzrost inflacji, podatki.

Regulacja precyzuje zakres profilaktycznych działań służących ochronie zdrowia pracownika przed zakażeniem czynnikami biologicznymi w miejscu pracy, o których mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 oraz z 2008 r. Nr 48, poz. 288) i uzupełnia te działania o zalecane szczepienia ochronne, wymagane przy wykonywaniu niektórych czynności zawodowych, których obowiązek podejmowania przez pracodawcę wynika z tych przepisów.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy